

Vesna R. Cakeljčić*¹

Univerzitet u Beogradu, Fakultet organizacionih nauka
Srbija

**TREĆA MEĐUNARODNA KONFERENCIJA
STRANI JEZIK STRUKE: PROŠLOST, SADAŠNJOST, BUDUĆNOST
LSPBG2014, Fakultet organizacionih nauka u Beogradu**

Prikaz
UDC 378.147(049.32)"2014"

U današnjem globalnom svetu, poslovanje i razvoj karijere gotovo je nemoguće bez znanja stranih jezika. Mladi ljudi sve više uviđaju da je neophodno poznavati specifičnosti određenog stranog jezika u struci u kojoj se kreću, bilo da je reč o praksi u preduzeću ili o učešću u međunarodnim projektima i skupovima. Univerziteti, koji pripremaju stručnjake za rad u svim oblastima nauke i kulture, prepoznaju potrebe budućnosti i teže obrazovanju stručnjaka koji bi podjednako dobro mogli da rade u domaćem i u stranom okruženju. U cilju bolje osposobljenosti budućih stručnih kadrova za sve oblasti naučne, stručne i kulturne delatnosti u našem društvu, neophodno je stalno unapređivanje nastave u oblasti stranih jezika i kultura.

Posle uspeha dve međunarodne konferencije posvećene nastavi stranog jezika struke u visokom školstvu, koje su bile održane na Univerzitetu u Beogradu 2008. i 2011. godine, Društvo za strane jezike i književnosti Srbije (DSJKS, pod okriljem Filološkog fakulteta) i njegova Sekcija univerzitetskih nastavnika stranih jezika struke (SUNSJS) upriličili su i treću međunarodnu konferenciju, ovoga puta u saradnji sa Fakultetom organizacionih nauka. Naime, ovaj naučni skup se tradicionalno organizuje svake treće godine, uvek na drugom fakultetu Univerziteta u Beogradu, sa ciljem da se podstakne i unapredi učenje stranih jezika struke u našoj zemlji i u inostranstvu. FON se pokazao kao dobar domaćin, stavivši na raspolaganje nama filolozima, 26. i 27. septembra 2014, ne samo svoje prostorije nego i svoje stručne službe koje nisu štedele pomoć u pripremanju Konferencije, čiji naziv, „Strani jezik struke: prošlost, sadašnjost, budućnost“, upućuje na okrenutost budućnosti i želju za plodnom razmenom iskustava stečenim u nastavnim aktivnostima stranog jezika za specifične namene u savremenim obrazovnim sistemima.²

U ceremoniji svečanog otvaranja, koja se odvijala na engleskom, francuskom i srpskom, brojnim učesnicima i uglednim gostima, među kojima je bio i direktor Francuskog instituta u Srbiji Žan-Lik Gester (*Jean-Luc Goester*), obratili su se predstavnici organizacionog odbora i uprave fakulteta domaćina, te prorektorka Univerziteta u Beogradu Ivanka Popović i prodekan Filološkog fakulteta Zoran Paunović.

* Fakultet organizacionih nauka, Jove Ilića 154, Beograd, Srbija; email: cakeljic.vesna@fon.bg.ac.rs

¹ Autorka je predsednica nevelikog organizacionog odbora LSPBG2014, u kome radi sa kolegicama Anom Vujović, Majom Stevanović i Verom Savić.

² Veb sajt Treće međunarodne konferencije LSPBG2014: <http://lspbg2014.fon.bg.ac.rs>.

Veliki doprinos uspehu i ugledu Konferencije dali su plenarni predavači, univerzitetski profesori i naučni istraživači svetskog glasa: Žan-Mark Manžijant (*Jean-Marc Mangiante*) sa Univerziteta Artoa u Francuskoj, Džoan Krendal (*JoAnn Crandall*) sa Univerziteta Merilend u Sjedinjenim Američkim Državama, i Majkl Hiner (*Michael Hinner*) sa Univerziteta u Frajbergu u Nemačkoj.

Težište izlaganja profesora Manžijanta bilo je na vezi francuskog jezika za posebne namene (*Français sur Objectifs Spécifiques – FOS*) i francuskog jezika za univerzitetske namene (*Français sur Objectifs Universitaires – FOU*) u profesionalnom i akademskom kontekstu, kao i na razlikama između korpusa ta dva jezika. Po Manžijantu, učenje i nastava francuskog jezika za posebne, a u sklopu toga i univerzitetske namene (FOS–FOU), zasniva se na akcionom postupku, tj ovladavanju jezičkim veštinama kroz delanje, odnosno kroz rešavanje konkretnih zadataka koji nisu samo lingvističke i komunikativne prirode. U tom smislu, na Univerzitetu Artoa, u Centru za jezike *Grammatica*, u toku je izrada referentnih lista onih jezičkih kompetencija koje su u primeni u profesionalnom svetu i akademskom okruženju, a na osnovu podataka prikupljenih na terenu (razgovori medicinskog osoblja u ambulancama, radnika i inženjera na gradilištu, predavanja i vežbe iz stručnih predmeta na fakultetima, itd). Takođe, već je dostupna obrazovna platforma *NumériFOS – Le centre de langue française* (Francuskog instituta i Privredne i industrijske komore Pariza), koja sadrži materijale za učenje i nastavu francuskog jezika struke,³ a izdavačka kuća PUG iz Grenobla pokrenula je ove 2014. godine ediciju „Uspešno studiranje ... na francuskom jeziku“.⁴ Manžijant je govorio, takođe, o mogućnosti povezivanja didaktike FOS-a sa učenjem na daljinu. Suština njegovog izlaganja mogla bi se svesti na utvrđivanje metodičkog postupka koji se sastoji u identifikovanju zahteva za stručnom obukom, u jezičkoj kontroli, referencijalizaciji korpusa, analizi potreba polaznika, snimanju situacije, anketiranju polaznika, skupljanju jezičkih podataka na terenu, analizi diskursa i, konačno, njegovoj didaktičkoj obradi.

Profesorka emerita Krendal kritički je analizirala dva oblika nastave: jezik u funkciji struke – *Languages for Specific Purposes* (LSP) i integrativnu nastavu stranog jezika – *Content-Based Language Instruction* (CBI)⁵ ukazujući na oblasti u kojima svaki od ova dva pristupa može doprineti efikasnijoj nastavi stranog jezika. Na osnovu svog dugogodišnjeg iskustva u nastavi jezika struke, kako za profesionalne potrebe, tako i za akademske, Krendal ističe da se kombinovanje ova dva oblika nastave pokazalo posebno produktivno u nastavi koja je zahtevala obradu akademskih tema i tekstova na stranom

³ <http://www.francais.cci-paris-idf.fr/numerifos/>

⁴ *Collection: Compétences sur objectif universitaire – Réussir ses études en français*, u kojoj su dosad objavljene dve knjige: *Réussir ses études d'économie-gestion en français* i *Réussir ses études d'ingénieur en français*. Maison d'édition : PUG (Presses Universitaires de Grenoble) - Collection dirigée par Isabelle Gruca.

⁵ Krendal ne koristi naziv CLIL već CBI (*Content-Based Language Instruction*) što je samo drugačije terminološko rešenje za CLIL (na francuskom je to EMILE – *Enseignement d'une Matière Intégrée à une Langue Étrangère*).

jeziku, ali i u nastavi koja je podrazumevala niz tematskih kurseva za radnike različitih profila.

Profesor Hiner razmatrao je prednosti uvođenja studijskog programa Poslovanje i interkulturalna komunikacija (*Business and Intercultural Communication*), umesto standardnog programa Poslovni engleski jezik (*Business English*) na Akademiji u Frajbergu. Hiner smatra da se pomeranjem fokusa sa pretežno ekonomskih tema (poslovni engleski), o kojima studenti ekonomije često znaju više nego predavači stranog jezika, na komunikaciju u kontekstu poslovanja, otvara put ka sveobuhvatnijoj nastavi koja se bazira na temama iz prakse (npr. pisanje izveštaja, eseja, prijava za posao ili studije, CV-a, akademskih radova, prezentacija, itd), naročito u oblasti marketinga i menadžmenta.

Plenarni predavači su sa zanimanjem pratili prezentacije svojih kolega. Tematske oblasti oko kojih se artikulisala aktivnost preko stotinu filologa iz šesnaest zemalja bile su sledeće: teorijska razmatranja, metodika nastave, nastavni programi, nastavni materijali, strani jezik za akademske namene, jezik struke kroz discipline, nove tehnologije u nastavi, jezik struke i prevođenje, nastava jezika struke u srednjim školama, testiranje i evaluacija, usavršavanje nastavnika, interdisciplinarni pristup stranom jeziku struke, kontrastivni i međukulturni pristupi stranom jeziku struke, stručna terminologija, stručni rečnici i glosari. Radeći po sesijama, učesnici su izlagali radove na engleskom, francuskom, ruskom, nemačkom i srpskom, diskutujući u pauzama o izazovima sa kojima se suočavaju u praksi. Na repertoaru je bio diskurs raznih disciplina: turizam, pravo, medicina, ekonomija, poslovna komunikacija, umetnost, fizika, a nekoliko radova na francuskom i srpskom bavilo se vojnom terminologijom i problematikom u nastavi na vojnim akademijama u Francuskoj, Nemačkoj i Srbiji. Budući da je na FON-u predstavilo svoje radove dvadesetak frankofonih učesnika, iz Francuske, Alžira, Tunisa, Rusije, Bugarske, Grčke, Makedonije, Hrvatske, Crne Gore i Srbije, da je uvodno plenarno predavanje bilo na francuskom, te da je sav konferencijski materijal bio trojezičan, na engleskom, francuskom i srpskom, moglo bi se reći da je ovo bila velika promocija francuskog jezika, a time i višejezičnosti.

Konferencija „Strani jezik struke: prošlost, sadašnjost, budućnost“ bila je prilika da se razmene iskustva i stavovi u jednoj sve značajnijoj oblasti u školstvu širom sveta, da se definiše aktuelno stanje u toj oblasti, da se analizira dosadašnja praksa i utvrde smernice njenog budućeg razvoja. Zajednički dvodnevni rad je pokazao da su nastavnici jezika struke posvećeni svom poslu i da su spremni da daju lični doprinos unapređenju LSP-a, FOS-a i ostalih jezika za specifične namene. S druge strane, organizatori su ponosni što su se kolege odazvale u velikom broju pozivu iz Beograda; ponosni su takođe što su uspeli da organizuju ovaj naučni skup uprkos finansijskoj oskudici i nespremnosti institucija i preduzeća da ga sponzorišu. Zahvalni su Ambasadi Sjedinjenih Država u

Srbiji, Francuskom institutu u Srbiji, Gete institutu i Fakultetu organizacionih nauka, bez čije pomoći ova konferencija ne bi mogla biti realizovana. Posebnu zahvalnost organizatori duguju mladim volonterima, studentima FON-a, Učiteljskog i Pravnog fakulteta, koji su plenili svojom ljubaznošću i znanjem svetskih jezika.

Sledeće godine biće objavljen zbornik naučnih radova LSPBG2014 koji će omogućiti stručnoj i široj čitalačkoj publici da se upozna sa osnovnim problemima kojima su se istraživači bavili, kao i sa predlozima za buduće aktivnosti u domenu jezika struke. Verujemo da će ova treća konferencija svojom raznovrsnošću te kompetentnošću predavača i njihovih priloga doprineti napretku naše profesije u Srbiji i drugde, i da će time postići svoje ciljeve.